

Militant zijn Een dagelijks engagement

Het ACV is een vakbond met vele facetten: een grote ledenorganisatie, een sociale partner met aanzien, een sterke dienstverlenende organisatie. Maar in de eerste plaats is het ACV een heel sterke vakbeweging, een basisbeweging met meer dan 80.000 militanten die syndicaal actief zijn in hun onderneming of instelling, in hun gemeente of in hun gewest. De militanten zijn met hun dagelijkse inzet het hart en de motor van het ACV.

Je er niet bij neerleggen

Als militant ben je meer dan anderen gevoelig voor de situatie van collega's die in moeilijke arbeidsomstandigheden moeten werken, van werknemers die hun baan verliezen of er geen vinden, van de ongelijkheden in opleidingskansen en lonen,... En als militant leg je je daar niet bij neer, je tracht er iets aan te doen. Je luistert naar je collega-werknemers, je komt op voor hun rechten, je zoekt mee naar een oplossing voor hun problemen.

Samen sterker

Als militant ben je je er van bewust dat individuele problemen oplossen niet volstaat. Vele problemen zijn in wezen collectieve problemen, die dezelfde oorzaken en gevolgen hebben en die dus structureel moeten worden aangepakt. Ondanks de sociale vooruitgang blijft er een ongelijke verdeling in jobs en inkomens, in toegang tot gezondheidszorg, in toegang tot vorming en cultuur,... bij ons en in de rest van de wereld. Die ongelijkheid in loon, in vermogen en in de herverdeling – via fiscaliteit, sociale zekerheid, collectieve voorzieningen – maakte het voorwerp uit van een breed debat binnen het ACV naar aanleiding van de statutaire congressen van 2002 ('Het juiste inkomen') en 2006 ('Voluit voor solidariteit!') Op die twee congressen werden pistes aangereikt hoe die ongelijkheden kunnen wor-

den teruggedrongen. Het congres van 2010 ('Morgen mee maken') had de lange termijn voor ogen.

Collectieve problemen moeten collectief worden aangepakt. Als militant besef je heel goed dat je samen veel sterker staat: een gezamenlijke aanpak heeft een veel duurzamer effect en leidt tot grotere sociale rechtvaardigheid en solidariteit. Die solidariteit is het voetstuk van de waarden van het ACV. ACV-militanten kunnen dan ook niet behoren tot groepen of bewegingen die het gedachtegoed van extreem-rechts verspreiden of die racistische of discriminerende uitspraken doen en als dusdanig handelen.

Alle werknemers vertegenwoordigen

Als je als militant syndicaal optreedt, dan doe je dat niet uit eigen naam, maar uit naam van de werknemersgroep. Als militant vertegenwoordig je alle werknemers en moet je dus rekening houden met alle groepen en categorieën van werknemers. Op het ACV-congres van 1998 over basis-syndicalisme werd het zo geformuleerd: *"We willen een zeer representatieve vakbond blijven: we willen de werknemersgroep in al haar geledingen blijven verenigen en vertegenwoordigen, en we willen syndicalisme kunnen bedrijven overal en met alle werknemersgroepen."* Hiervoor aandacht hebben is een permanente opdracht.

Woordvoer(st)der zijn

Militant zijn voor het ACV is niet vrijblijvend. Er wordt heel wat van je gevraagd. Je moet je goed informeren om situaties en ontwikkelingen juist te kunnen inschatten. Je moet je permanent bijscholen. En vooral, je moet heel veel tijd steken in het luisteren naar de wensen, verwachtingen en problemen van je collega's op het werk of de werknemersgroep in je gemeente. Persoonlijk contact is heel belangrijk, onontbeerlijk. Als ondernemingsmilitant moet je ook de werknemers aanspreken die je niet gemakkelijk kan bereiken, die in ploegen werken, werknemers die veel op de baan zijn, die deeltijds werken, ... Ook als interprofessionele militant probeer je zoveel mogelijk mensen te betrekken bij je plaatselijke werking.

Wat er leeft bij de mensen die je vertegenwoordigt moet je op een goede manier vertalen. En dat vertalen - woordvoer(st)der zijn - is niet gemakkelijk. Het komt erop aan iedereen te scharen achter een gemeenschappelijk eisenprogramma. Dat is noodzakelijk, anders slaag je er nooit in om tijdens onderhandelingen en zo nodig met acties een sterke machtspositie af te dwingen, waardoor je je eisen kan hard maken.

Sleutelfiguur op het werk

Als ondernemingsmilitant ben je het 'gezicht van het ACV' in je onderneming, instelling of administratie. Je 'maakt' de vakbond. De perceptie van mensen over het ACV wordt voor een groot stuk bepaald door hoe jij je opstelt.

De essentie van vakbondswerk is dat het teamwerk is. Je bouwt in *je onderneming, instelling of administratie* dan ook een kernwerking uit. Plan regelmatig bijeenkomsten met alle militanten waar iedereen zijn/haar ervaringen en ideeën kan inbrengen en informatie kan uitwisselen.

Als ondernemingsmilitant moet je ook over de grenzen van je eigen onderneming kijken. Omdat in toenemende mate *bedrijfs-*

netwerken ontstaan, met filialen en onderaannemers, moet je daar als militanten op inspelen en een syndicaal netwerk uitbouwen met de militanten van die filialen en onderaannemers. Als je onderneming in een internationaal samenwerkingsverband zit, dan probeer je ook met de militanten van de buitenlandse filialen samen te werken.

Over (de kwaliteit van) het werk en leven van je collega's wordt niet alleen beslist op ondernemingsniveau, maar ook op *sectoraal en interprofessioneel* niveau. Als militant moet je goed opvolgen wat er op die niveaus wordt beslist over tewerkstelling, sociale zekerheid, fiscaliteit, leefmilieu, vorming, sociale democratie,... Die beslissingen grijpen immers in op jouw onderneming. En je informeert je collegawerknemers daarover.

Sleutelfiguur in gemeente en regio

In de interprofessionele plaatselijke afdeling en op gewestelijk vlak kom je als militant samen met militanten uit heel andere sectoren, ook met militanten zonder werk.

Samen met hen bespreek je vragen en problemen die leven bij de mensen en je zet daar acties rond op.

Met de *plaatselijke afdeling* ben je in de eerste plaats bezig vanuit de invalshoek van arbeid en inkomen, o.a. lokaal werkgelegenheidsbeleid vorm geven, stimuleren en toezicht houden op lokale tewerkstellingsprojecten, bestrijding van armoede, uitsluiting en racisme,... Zo nodig of wenselijk ben je ook bezig rond de brede werknemersbelangen, vanuit de invalshoek van werknemers als burgers en verbruikers: huisvesting, milieu, mobiliteit,...

Als interprofessionele militant moet je lokaal ook betrokken zijn bij de werking van het *dienstencentrum* in je gemeente. Onze dienstverleners worden dag na dag geconfronteerd met de individuele problemen bij de basis. Samen met de regiopropagandist ga je na of de individuele problemen die worden gesignaleerd, niet collectief, structureel zijn. Als dat zo is, probeer je daar samen iets aan te doen.

Bij de initiatieven die je neemt probeer je zoveel mogelijk mensen te betrekken. Net zoals op ondernemingsvlak moet je om

druk te kunnen uitoefenen op het lokale beleid kunnen aantonen dat je een sterke achterban hebt.

Beweging en organisatie

Als militant aan de basis heb je ongetwijfeld al het gevoel gehad en gesakkerd dat de grote organisatie die het ACV is niet snel genoeg inspeelt op de ideeën en verwachtingen van jezelf en je achterban. Dat de doorstroming naar de top veel te traag gaat. Dat de kloof tussen top en basis te groot is. Het ACV is dan ook geen organisatie van twee man en een paardenkop. Om een grote organisatie als het ACV werkbaar te maken zijn er structuren nodig. De democratie in het ACV is een getrapte democratie met verscheidene beleidsniveaus. Een voorstel dat aan de basis wordt geformuleerd moet dan ook al die beslissingsniveaus doorlopen vooraleer het 'van boven' wordt opgepikt en wordt meegegenomen, bijvoorbeeld in onderhandelingen met werkgevers en overheden. En soms moet je er als militant mee leren leven dat de voorstellen die jij als militant met je achterban doet niet worden gevolgd door een meerderheid in het ACV. En dan moet je – dat is de prijs van de democratie – je daar ook naar schikken.

De beweging kan niet zonder de organisatie, maar de organisatie kan zeker ook niet zonder de beweging. Ze hebben elkaar nodig. Stel enerzijds dat het ACV alleen maar een beweging was en dat die beweging er niet in slaagt om haar ideeën ook uit te dragen naar het beleid, dan is dat veel energie voor niks. Stel anderzijds dat het ACV wel een sterke organisatie heeft, maar als beweging niks voorstelt, dat ze geen achterban heeft die zich wil engageren, dan krijgt het ACV ook niks gedaan. De organisatie die het ACV is, moet dan ook zorgen voor een goede doorstroming van de basis naar de top, respect tonen voor de militanten. En moet het beweging maken van de militanten ondersteunen.

De militanten van de non-profit lieten zich zien en horen op de vakbondsconcentratie van 15 november 2011 aan de Heizel.

© Jürgen Doorn